

LA VETILLADA.

SETMANARI POPULAR

PRINCIPIS Y CONSECUENCIAS.

Aixís com l'home es un compost d'una substancia espiritual y una altra de material, y cada una de aquestas substancias té diferents objectes y necessitats, encare que totas concorran á un mateix fi, aixís també la societat es un compost de dos ordres, l'un moral y l'altre material, cada un dels quals obra també en una esfera distinta, si bé qu'estan aixís mateix enlassats per la tendència á la unitat de fi, de la qual no poden separarse sens disòldrers, puix es una condició indispensable de sa existencia. Y aixís com en l'home la part espiritual es la que prepondera y la que per sa naturalesa superior está determinada á dirigir la part material, del mateix modo en la societat, l'element moral, ó sia l'ordre que respon á las necessitats dels esperits, déu sobrepujar y dirigir al ordre que respon als interessos materials.

Totas las operacions corporals que veyem en los homes, observem que naturalment no estan imposadas com á fi sinó com á medi pera atendre á altres objectes superiors proposats per la inteligencia y als quals impulsa la voluntat, es á dir, tots los actes humans, deuen obedir com á tals á la direcció del esperit y no á las lleys de la materia. Aixís veyém que cap home de sana rahó, s'alimenta, s'vesteix, s'arma ó executa altres actes materials per lo mer fi de cumplir en ells tota sa aspiració lo qual seria propi solament de la vida instintiva dels irracionals, sinó que fa concorrer tots aquestos actes indispensables pera sa conservació á altres fins superiors y espirituals, los quals venen á formar una cadena al fi de la qual se troba la felicitat. D'ahont resulta ben clarament que en l'home, las operacions mate-

rials tenen sols rahó de medi, del qual se serveix l'ánima perque tota la persona sia dirigida á son últim y esperitual fi.

Siguent la societat un conjunt de homes deuen resultar en ella las mateixas condicions de vida que en l'individu, puix la quantitat no pot mudar may la essencia, y per consegüent l'ordre material tampoch déu tenir en ella rahó de fi sinó rahó de medi, que déu estar sempre baix la direcció del ordre moral, si no 's vol que la societat siga sols un conjunt de forsas instintivas é inconsciens, com un aplech de irracionals. Per consegüent, aixís com en l'home ordenat l'esperit dirigeix y governa al cos, també en la societat degudament y segons rahó ordenada l'ordre moral déu dirigir y governar al ordre material. Mes no 's pot concebir l'ordre sens que 'ls elements que 'l constituheixen se juntin pera formar un tot d'unitat y un últim fi, aixís com en la naturalesa, si 'ls elements no 's combinessen per afinitat y no tendissen á formar conjunts que la idea del Criador ha prestablert, no veuriam mes que moléculas escampadas aqui y allá sense ordenació y sense vida. Lo primer, donchs, que 's déu atendre pera la vida de la societat es son últim fi, lo qual déu ser essencialment comú á tots los homes que la constituheixen.

Habem ja arribat al punt culminant de la qüestió que 'ns proposem. ¿Quin es l'últim y veritable fi de la vida humana? Aquesta es la gran qüestió, lo gran problema de qual solució dependeix tota filosofia, tota política y tot l'ordre social. No cal que 'ls estadistas s'amohinin en inventar sistemas de governació, tot será inutil si no 's dona per resolt aquest punt, si d'aquest principi no 'n trauen com á consegüencies las lleys y lo governament dels estats. Per més que s'esforsin en arreconar semblant qüestió en las avuy odiadas regions de la metafísica, no cambiarán may las lleys de tota la naturalesa, en la

qual tots s'ordena en relació al fi perquè fou criat, y sobre tot la veu del cor del home, lo qual bè 's pot dir que clama instintivament: «dígam quin es mon fi, y segons sia obraré».

Lo fi últim de la societat deu ser necessàriament lo mateix fi del individu, tota vegada que aquella no es més que 'l conjunt armónich de totes las aspiracions dels membres que la forman. ¿Y quin es l'últim fi del home? No 'ns desdeñem los catòlics de donar la sublime y sencilla resposta que ab lo catecisme nos ensenyá nostra Mare la Iglesia: lo fi del home *es amar y servir á Deu en aquesta vida, pera després véurerlo y gosarlo eternament en l'altra*. Luego segons los principis ja establerts, totes las operacions del home y totes las institucions socials deuen ordenarse y dirigirse á aquest últim fi, y per consegüent tot lo que 's dirigeix á satisfèr las necessitats purament terrenas, no tè més que rahó de medi, y déu encaminarse á la consecució de la vida eterna, que es lo fi al qual la sabiesa y bondat de Deu ha ordenat totes las accions humanas. Mès si-guent aquest un fi que no pot obtenirse sens lo cumpliment de la lley divina, es á dir, sens lo veritable ordre moral del home, ¿quina es en la terra la autoritat pera dirigir aquest ordre, y proporcionar-nos medis per los quals obtingam nostre fi etern? La Iglesia catòlica. Lo fi de la Iglesia es lo mateix fi de Jesucrist son fundador, qui vingué al mon pera donar vida abundant per qual vida s'enten la gracia. Tota sa doctrina, preceptes, consells, sacraments, son medis que deixá en mans de la sua santa Iglesia pera que 'ls homes poguessem alcansar nostre últim fi. Sient donchs la Iglesia catòlica la encarregada de dirigir l'ordre moral de la societat, á ella déu estar subordinat també tot l'ordre material. Los poders civils son los encarregats de cuydar directament dels interessos terrenals, procurant l'ordre y la prosperitat dels pobles, aixis com en l'home los sentits y tots los organs estan destinats á la conservació material del individu; mes tots los poders deuen estar dirigits per la Iglesia aixis com lo cos déu ser dirigit per l'ànima. Y del mateix modo que tots los membres del cos humá concorren y tendeixen á formar una existencia ab un fi superior dirigida per la voluntat aixis també totes las institucions humanas han de subordinar sas forsas pera arribar á una vida superior, com es la sobrenatural, baix la direcció de la Iglesia.

Las conseqüèncias lógicas que acabem de inferir de principis tan evidents y fins de sentit

comú, sembla que no diuen res á la major part dels governs de nostra época, ans al contrari, 's burlan d'eixas veritats com de teorías cándidas de filòsops preocupats y sense ilustració. Mès en va voldrán allunyar la forsa de semblant qüestió, perquè en aquest sigle está plantejada d'una manera amenasadora, y ella s'ha de decidir. Si: que ho entengan los governants; lo poble completament desenganyat de totes las ideas politicas se n'irá al fondo de la qüestió, y deixant apart totes las constitucions, sistemas y falsas llibertats que no han aliviats en res las suas desgracias, voldrá saber d'una vegada si las lleys y las constitucions, dels estats han d'estar basadas sobre la crehensa en la vida futura y en tots los dogmas de la Iglesia catòlica, ó bè en la negació de tot fi trascendental, y ab lo sol objecte solidari dels plahers y possessió de la vida present. Si 'l poble arriba á créures la segona part d'aquesta disjuntiva, y 'ls governs persisteixen en prescindir de la jurisdiccio de la Iglesia, únich principi salvador de la societat, ja pòden estar ben segurs de que no hi haurá ordre ni moralitat possible, serán inútils totes las lleys, y las passions d'una multitud desesperada tirarán per terra totes las combinacions d'una política desacreditada y sens fonaments. La moral purament humana may tindrà en compte més que lo útil sens aténdrer á lo honest, lo que no 's créu responsable devant de Deu menos voldrá serho devant dels homes, y 'l poble al qui no 's ensenya altre fi que 'l gosar dels plahers materials de la vida present, no regoneixerá may cap autoritat, y atropellará pera lograr son fi tota idea d'honra y de justicia.

Las revolucions ja no serán políticas sinó socials: lo nihilisme de Rusia comensa ja á ensenyar lo caràcter que deurá pendrer tan terrible conflicte.

Los governs donchs no poden salvar l'ordre social, si no tornan á fundar sas lleys sobre las lleys fonamentals del fi del home, sobre 'ls únichs principis salvadors de la Iglesia catòlica.

Joan Planas y Feliu.

L'ÁNIMA CONSOLADA.

¡Senyor Senyor! Ja sento
lo vostre influx. . .

Ja no 'm dol, Mare, 'l morir-me,
No 'm causa dol;
N' es ma sort, n' estich prompta,
Pus n' es ma sort.

Jo en aquest mon sò ditxosa:
 Ve en aquest jorn,
 Com bon Espós á buscarme
 Lo etern Espós.
 M' umpla de goig sa vinguda
 M' umpla de goig;
 Postrer consol de las ánimas
 N' es gran consol.
 Ja d' una veu que m' ho deya
 Jo 'n sentí 'l só:
 Desde llavors res no temo,
 Desde llavors.
 Sols un favor vos demano,
 Sols un favor:
 Mare no plorau si os deixo
 No plorau, no.
 Abans que tot som cristianas,
 Y abans que tot
 Al que Deu vol resignémnos;
 Pus Deu ho vol.
 Pensau que no mor m' ánima
 Si en gracia mor,
 Que á Deu son vol la transporta
 Quan alsa 'l vol,
 Pensau que sent flors d' un dia
 Passa com flors:
 Mès si l' olor al cel puja
 No 's pert l' olor.
 Allí estaré js' esperantvos
 Hi estaré jó:
 Ja hi vindreu vos algun dia
 Ja hi vindreu vos.
 Propet del lloch que jo tinga
 Tindréu un lloch;
 Juntetas las dos per sempre
 Viurém las dos.
 Secau lo plor, Mare meva,
 Secau lo plor,
 Més que de mort es de festa
 Lo jorn de mort.
 Ben haja 'l toch que 'l senyala
 Ben haja 'l toch.
 Ben haja 'l consol que 'ns dona
 L' últim consol.

Lluís Roca y Florejachs.

EXCURSIÓ Á GIRONA

LOS DIAS 17 y 18 D' ABRIL DE 1884.

(Conclusió.)

Seguidament, acompanyats per lo Sr. Girbal anáren á visitar detingudament la Seu. Al entrar

en son interior per la porta principal es d' un efecte grandíssim veurer com se desplega ab un atreviment no imaginat l' altíssima volta de la ample nau. Al fons de tot, y com embolcalladas per las ombres del misteri 's veuen las tres naus del presbiteri y ábside d' un efecte místich extraordinari. La llum pue permeten passar los pintats vidres dels llarchs finestrals calats, dona un conjunt de tons de clar-obscur que 's combina ab las líneas severas del monument. Continuáren observant los detalls que enriqueixen la Seu gironina, quedant admirats devant lo sepulcre del Bisbe Pau, riquíssima obra del XV, lo del bisbe Rocaberti, ab estatua jacent, altre de Vilamarí: no menys notables son los del Comte Ramon Berenguer *Cap d' estopes* y devant seu el de la comtesa Ermesindis y lo del bisbe Berenguer d' Anglesolo. Examináren detingudament lo preciós retaule gòtich del XIV, de plata, plé d' estatuetas en relleu, y que remata ab tres creus antiquíssimas y á més presenta á abdós constats duas caixetas prolixament ciselladas ab arabesch y lo dosser d' aquell rich metall, que xopluga la mesa del sigle XII; detrás del retaule hi ha la bisantina cadira (*Sede*) del Bisbe, de marbre fosch y de forma molt primitiva; á la qual se déu pujar per la escala de dos rams. Seguidament anáren á visitar los claustres románichs. Demunt de la porta que comunica ab lo temple hi ha lo sepulcre de Guillem de Montgrí. Alguns sepulcres y un bon nombre de lápidas sepulcrales cobreixen los murs, y sobre del gòtich portal, avuy capella dels Escolans, crida l' atencio una Verge románica coronada per dos ángels, que venen á formar un dosseret. Los capitells de las dobles columnas y las cenefas dels montxons son esculturats ab gran varietat d' assumptos.

Mira al claustro la ferma y típica torra románica, dita de Carlomagno.

Visitáren acte seguit, l' arxiu del Capítol en en lo que 's custodiá la gran urna de plata del monument. En la Sala Capitular lo tapís del sigle XII, en altre dependencia dos valiosas taulas del XV representant dos Sants; examináren la riquíssima Biblia que Carles V de França regalá en 1378 á la Seu de Girona, obra d' extraordinaria valía, de Bernardí de Módena; axí mateix dos grans *papyrus* del VII ó VIII; lo raríssim *Apocalipsis* del X y las escobertas d' un llibre, admirable obra de talla del sigle XI. Seguidament en la sagristia 'ls fou mostrat lo tresor de la Seu, consistent en la Custodia, algunas creus, reli-

quiaris y *lignum crucis*, d' or ab pedras prehuadas, y de plata, joyell tan rich con artístich.

Sortíren de la Seu per la porta del claustre que mira al exterior y desde qual punt se gosa de una hermosa vista.

Aprofitant los curts moments que 'ls restavan per empendrer lo retorn, visitáren l' arxiu de la Casa de la Ciutat. Avuy los pergamins més antichs sols datan de 1345. Examináren lo *llibre vert*, escrit en pergami y conté privilegis del temps de Lluís lo Piadós; y també los no meys notables *llibres vermell y groch*, ab documents que 's remontan al 1090. Ab gran amabilitat lo arxiver Senyor Chia mostrá ditas curiositats als excursionistas.

Anáren per fi á despedirse del Sr. Girbal, que molt amablement habia acompanyat á nostres consocis per tot, arribant á bon punt á l' estació y retornant en lo tren de las 4' 15 á esta ciutat, ahont s' arrivá á las 8' 30.

(De l' *Excursionista*)

LO CANT DEL CATALÁ.

GERMANS hem estat sempre; fills de la rassa antiga; tenim lo cor altívol y noble 'l sentiment, la nostre má nervuda, altre má estreny amiga y fá graná' en las rocas la ben sapada espiga que daura l' sol ixent.

Tots som los hereus joves d' una matexa mare, fins al donar almoyna al pobre dihem:—germá, y endins la payral casa, oberta avans y are, damunt la vella taula lo pá hi dexen encare per l' hoste que vindrá.

Las estovallas blancas, son de la randa fina que fou la rica túnica, de Catalunya un temps; y dins d' hermosa gerra la viola gironina, los blanchs lliris de Lleyda, la flor tarragonina: mostran sa olor ensemps.

També servém la copa, ab la que unjorn beguérem en pobles que 'ns amavan y 'ns anyoran encar. Lo such de nostras vinyas es saba que espremérem del géni d' antichshéroes, qu' avans assítinguérem per fé' l' mon tremolar.

Lo cor mostrém tots sempre tal com sent, y batega lleyal, ple de fermesa y no coneix lo crim: nostra paraula es obra; quant nostre llavi prega no hi ha Sant en la gloria que l' accent desconega de son voler sublim

La pau y l' amor dolça per tot nos trau florida, obrim los nostres brassos fins als antichs tirans; jamay conexam l' odi, la germanó es la vida, si algú 'ns vol dù 'l Calvari, ¡ anemhi desseguida que alli, ns darém las mans!

En la maror dels segles redressarém la testa y servarém encara noble y valent lo cor, y respirant l' aroma del romaní y ginesta escoltarém á l' hora, nostras cansons de gesta y cantarem l' am or.

Las arrels de la pátria, en nostre ser fortísim hi nodrirém ab sava d' exemple y pensament; la familia juntada viurá ab concert dolcíssim y 'l poble que trevalla ab sentiment purísim será fort y creyent.

Als címs de las montanyas y en las antigas socas l' estandart hi oneja, que absanch hi va 'm clavá, y 'l vent que vincla roures y fá tremir las rocas porta la veu encara, exida de mil bocas, que diu:—¡Visca la terra 'hont tothom es germá!—

Artur Masriera y Colomer.

Correspondència.

Sr. Director de LA VETLLADA

Molt Sr. meu: en cumpliment del càrrech que se 'm confiá, passo á ferli una ressenya de la Manifestació proteccionista celebrada en Olot lo dia 19 del corrent.

A consecuencia de celebrarse en la iglesia parroquial las solemnes funciones religiosas propias de tal dia, la manifestació cemensá á la 1 de la tarde, y no á las 9 del matí com se habia anunciat. La reunió tingué lloch en lo grandíós claustre del Hospici, que estava atestat de gent que acudí de tots los pobles del districte.

Enviàren representacions numerosas, los pobles d' Argelaguer, Basagoda, Batet, Besalú, S. Joan las Fonts, Begudá, Beuda, Bajet, Capsech, Castellfollit, Las Presas, La Pinya, Parroquia de Besalú, Mayá, Mieras, Juanetas, Montagut, Oix, Palau de Montagut, Ridaura, Salas, Aniol de Finestras, S. Estebe de Bas, S. Feliu de Pallarols, S. Miquel de Campmajor, S. Privat de Bas, Sta. Pau, S. Salvador de Vianya, Tortellá y Las Planas.

Enviàren representants ó delegaren personas, l' *Institut del Foment*, la *Económica gerundense de amichs del País*, lo *Correo Catalan*, lo *Monitor*, la *Arqueológica Barcelonesa*, la *Ilustració Catalana*, la *Renaixensa*, *L' art del Pagés*, la *Gaceta de Catalunya*, la *Crónica de Catalunya*, la *Revista de Gerona*, LA VETLLADA, la *Sociedad económica Barcelonesa* y la *Mañana* de Madrid.

En lo moment d' obrirse la sessió, lo Secretari de la manifestació D. Ramon Torres, llegí una infinitat de adhesions de varias societats y personas importants, entre las quals recordo en aquest moment las de D. Victor Balaguer, Alvarez Mariño, Casanova de Galtero, Traver y Sert germans, de Barcelona.

Comensá á fer us de la paraula lo President de la Manifestació D. Joseph Esquerra, qui trassá á grans rasgos lo quadro que ha presentat Olot desde 'l comensament d' aquest sigle, quan era l' iniciador de la industria catalana, poble de 18 mil habitants fins poch temps ha, y avuy reduhit á 6 mil, per faltarli vias de comunicació. Manifestá 'l terror que s' apoderaba de son cor si no' s derogaba la base quinta del arancel vigent, que portaria á la ruina á tot Catalunya, y sobre tot á Olot y sa industriosa comarca á la més espantosa miseria. La pau y 'l benestar, digué, dependeixen en gran part de la riquesa y prosperitat dels pobles; com poden tenir pau los pobles que estan amenassats tan de prop per la desgracia.?

D. Joan Meroles, fill d' aquesta vila (y un dels que pretenen la Diputació á Corts per aquest districte) prengué la paraula, y s' espressá en catalá: digué que sentia una satisfacció inmensa al veurer concorrer tants pobles á la manifestació, vegent en aixó una proba de que 'l poble comensa á despertar y á coneixer sos interessos. Digué que 'l treball nacional era la vida del poble catalá, que si 's plantejava la base quinta, no podria menos da resultarne la ruina de Espanya, sobre tot de la Agricultura. Demostrá que particularment Olot no tenia remey, puix que ab las reformas projectadas desapareix sa industria y sa agricultura.

D. Ramon Torres prengué la paraula, també en catalá. En un entussiasta y eloqüent discurs tractá als lliure-cambistas de traydors á la pátria.

Las naciones mes avansadas d' Europa retxassan 'l lliure-cambi, digué, per instinct de conservació. Nostres fabricants inferiors als estrangers per faltade protecció, veuhen forsosament sa industria per terra, nostres agricultors y nostres obrers han de véurers obligats á emigrar per la fam, si 'ls prejetes desatentats dels lliure-cambistas passan avant. Las naciones estrangeras sols admeten lo lliure-cambi en los articles que poden sostenir la competencia. Debém, dochs, juntar tots nostres esforços á fi de que no 's planteji eixa ley iníquã. Acabá demanant mes protecció pera la ensenyansa, pera la industria y las arts, declarant per últim que si no' s protegia 'l treball nacional, no teniam més que esperar dias de dol, miseria y ruina per Espanya.

D. Jaume Planas, obrer, prengué la paraula, y comensá á demanar protecció pera que la clase obrera puga millorar de condicions, y estene ntse en certas consideracions que no eran del cas, tingué que ser cridat al ordre per lo President.

Lo Senyor Diz de Romero, director de *La Mañana*, (candidat á cors ministerial per aquest districte) prengué la paraula. Vingué á portar en eixa manifestació catalana los ecos de altras provincias de Espanya, tan alarmadas com Catalunya y fins de mes precaria situació, perque careixen de la vida comercial é industrial que alimenta moltas de nostras poblacions. Doná compte dels progressos que feya la protecció nacional, los centros protectors que s' establian en Castella, Aragó y altres punts d' Espanya y fins en Madrit mateix, y després de combatre rudament lo lliure-cambi, acabá dihent que Espanya habia de ser pera 'ls espanyols y no Espanya pera los estrangers.

Lo Senyor Roca y Roca prengué la paraula, y ab son enérgich llenguatge catalá, comensá comparant l' estat decadent d' Olot ab épocas anteriors. Digué que ab las amenassas dels nous acorts perillaba la industria y agricultura; tancant las fonts de la escassa riquesa de aquest país tan abandonat del restant d' Espanya per falta de vias de comunicació. Digué que debia donarse al obrer mes educació intelectual, mes protecció material. Citá com exemple los Estats Units, que en l' espay d' un sigle s' han posat en lo cas de poder amenassar á la Europa ab sos productos industrials, lo qual se deu en gran part á que l' obrer tèn mes instrucció que en Europa. Reasumí los discursos anteriors, y acabá dihent que desde 'l cap de Creus fins al de Finisterre, y desde Cádiz fins á la Gascunya no debia sentirse més qu' un crit unánime, lo de la protecció al treball nacional.

Terminá la sessió, avans de la professó que debia celebrase á las de la tarde, la que fou

presidida per D. Fernando de Moradillo, Gobernador civil de la Provincia, que 's trobava en la present vila.

En la nit la Comissió organitzadora de la manifestació oferí als oradors que en ella prengueren part y als representants de la premsa un refresch. Se destapàren varias ampollas de vi, no estranger, sinó del país (de la fàbrica dels Srs. Soler y C.) que pot competir ab lo millor Burdeus y Champany. Brindàren per la prosperitat del treball nacional tots los representants de la premsa, oferint sos periódichs y tot són valer pera combatre las teorías absurdas del lliure-cambi. Lo Sr. Grau y 'l Sr. Bassols de Girona, brindàren per la unió de totas las forsas productoras en defensa dels interessos nacionals. Lo Sr. Sederra manifestá que Olot no debia son origen á castells feudals ni á monastirs com altrás tantas poblacions, sinó á la industria, y que com á industrial quedaba amenassada de mort ab lo projecte del nou arancel, y acabá donant las gracias als oradors y á la premsa per l'interés que demostraban combatent lo lliure-cambi que tants mals habia de ocasionar á aquesta població. Lo President doná també las gracias als oradors y representants de la premsa, per la bona campanya que está fent, y per haber vingut á aquest recó d'España sufrint las incomoditats d'un viatge penós y llarg, donant un clar exemple de son veritable amor als interessos de la pàtria.

Queda de V. affm. S. S.

Joseph Berga.

Crónica General.

Diumenje y dilluns respectivament celebràren la festa del *Corpus* las parroquias de S. Feliu y Mercadal. Al matí hi hagué solemne ofici y á la tarde professó. En la del diumenje hi assistí lo col·legi de S. Narcis ab llur pendó y música. Lo pendó principal estava confiat al M. I. Sr. Gobernador Civil, lo qual delegá al S. Secretari á causa de trobarse éll fora de la ciutat. Portavan los cordons del pendó lo Sr. Jutje de l.^a instancia y un Comandant de la Guardia Civil en representació del Sr. Gobernador Militar. Després del pendó, que tenia un escás y molt reduhit acompanyament, seguia 'l Clero de la parroquia y

'l Sr. Ecònomo portant lo SS. Sagrament, al qui donava la guardia d'honor un piquet de la Guardia Civil. Darrera venian los Srs. Obrers y una secció de infanteria ab la música.

En la del dilluns hi assistí un col·legi del Mercadal y la associació de S. Lluís, ab dos ab llur pendó y música. Portava 'l pendó principal un Sr. Coronel en representació de Exm. Sr. Gobernador Militar, també ausent, y 'ls cordons los Sr. Jutje y Secretari del Govern Civil. L'acompanyament era més númerós que 'l del dia anterior, pero inferior al que hi havia alguns altres anys. Seguia 'l Clero y 'l Sr. Rector ab lo SS. Sagrament. Després dels Obrers anaba la música y algunas companyias d'infanteria.

Durant lo curs d'aquestas professons hi havia alguns bonichs altars en los que 's posava 'l SS. Sagrament mentre 's cantavan villancicos.

Tots dos dias eràn prop las nou quant la professó retornava en las iglésias, las quals estavan espléndidament il·luminadas y adornadas ab molt gust, especialment la de S. Feliu que té un gran número d'altars, dels quals n'estan encarregadas diversas associacions.

Respectant los motius que tindrán los Srs. Obrers y Encarregats de las parroquias pera oferir cad'any los pendons á las autoritats, no obstant estém en la persuasió de que tindrian més bonas professons si 'ls oferian á algun parroquiá de representació, que certament no faltan en cap de las parroquias. Are la majoria dels que assisteixen á las professons son empleats civils y militars, molts dels quals no hi van sinó per compromís; de manera que sembla que 'ls parroquians se retrauen d'assistirhi. A més en cada una de las parroquias hi ha varias associacions, totas ellas molt nombrosas, á las quals se podria oferir lo pendó si no 's volgués encarregar á un particular.

De tots modos si no 's lograban professons tan nombrosas, al menos serian més devotas. No es que volguessem veurer allunyadas de nostras professons á las diversas autoritats, totas ellas molt dignes y mereixedoras del més gran respecte, sino que desitjariam que las professons fossen populars y no exclusivament oficials.

—Lo diumenje al passar la professó per la plassa de la Constitució estranyárem en gran manera veurer sens cap adorno ni cap domás los balcones de la Casa de la Ciutat, mentres que totes las casas particulars tenian adornats llurs balcones y finestres.

Creym que fou un descuyt no imputable al Ajuntament, sino á algun dels dependents; pero aquestos descuyts son molt notats y per lo tant deuen sempre evitarse.

—Demá es lo dia assenyalat pera celebrar á Tarragona la solemne distribució de premis als autors que 'ls hagian guanyat en lo certámen celebrat en honor del S. Cor de Jesús. Aquesta festa, per la qual han concedit premis molts Prelats espanyols y diverses associacions; al que sens dubte hauran concorregut distingit escriptors de totes las encontradas d' Espanya; del que n' han fet gran elogi 'ls estraners y 'l que será un verdader «homenatge nacional al S. Cor», ha excitat la bilis de tots los anticatólics, que fent gala de ser amants de la llibertat, procuran de tots modos oprimir ol Catolicisme é impedir qualsevol acte esencialment religiós. Y no sabent com destorbar la celebració d' un acte tan solemne com lo que demá 's cèlebrará, han inventat la *bola* de que aquest certámen era polítich y contrari á las institucions que 'ms governan. Y tots los seus periódichs, uns ab més descaro que altres, aixecan la veu tant com poden, excitant las iras lliberals contra aquest certámen al que anómenan «conspiració carlista y club en lo que 's pendran de terminacion pera promouer una altre guerra civil». Aquesta es la conducta dels flamants defensors de la *ciencia* de las *arts* y de la *llibertat*, conducta capás per excitar lo desdeny de tota persona decentisino demostrés de la manera més palpable lo gran aborrimient que tenen y la pérfida oposició que fan á totes las cosas verament católicas.

—També déu celebrarse demá á Barcelona, á una mateixa hora y en varios teatres la manifestació proteccionista que s' havia projectat verificar per los carers de la mateixa ciutat y pera la qual denegá 'l permis lo Governador Civil d' aquella provincia, d' un modo que no creym lo

més conforme y que meresqué las unánimes protestas de la premsa barcelonina.

—Desde algunas setmanas ensá són tantas las reclamacions de nostres suscriptors de fora dientnos que no han rebut casi cap número de LA VETLLADA durant lo mes de Juny, que 'ns veyem precisats á cridar la atenció de nostre Administrador de correus sobre al particular. En pochos dias nos han tramés sas queixas varios suscriptors de Barcelona. de Sta. Coloma de Farnés, de Olot, de la Pera y fins de Pont Major (de Girona), vehinat tan poch distant de la capital.

Sr. Piera, V. que segons sembla 's queixava de són antecessor lo Sr. Ruiz Blanch per las faltas que es notavan en lo ram de correus, procuri que aquellas se corretgexin are que pót, estalviantnos així la feyna d' escriurer solts com lo present, cosa que sempre 'ns es sensible.

—Supliquem al Sr. Arcalde que de bon mati ara que hi fá bo, vaixe á donar algun paseig per la Devesa y veurá 'l nou sistema que han adoptat sos dependents los senyors *bótils* pera regar los plátanos. Per peresa de fer un regueró prop las filas d' aquells arbres, escampa l' aygua pels paseigs deixantlos intransitables. Es del cas que s' hi posi esmena.

—Per la abundancia d' original no pogué cabrer en lo uúmero anterior un solt en que donavam compte de la gravíssima malaltia que afigeix á D. Xavier M. Moner, digníssim vice-president de la Diputació Provincial, al qual, com sabrán ja la majoria de nostres suscriptors fou precis administrar los Sants Sagraments. Avuy sóls podem dir que l' estat del malalt segueix molt grave, esperantse un trist desenllás. De veras desitxem que Deu li torni la salut, si li convé, y si no que li consedesca una santa mort, que bè la podem esperar atesa la santa resignació que desde 'l primer dia de sa malaltia ha demostrat lo Sr. Moner.

—La junta provincial de Sanitat de Girona, 's compondrá segons nombrament de la Direcció General del ram, dels SS: Carreras, Ametller, Vila, (D. Joaquim), Bonet, Roura, Flores, Grahít, Pagés y Massaguer,

—Ha mort á Madrid la esposa del eminent poeta catalá y Mestre en Gay Saber, Sr. Víctor Balaguer. Deu concedesca la Santa gloria á la difunta, y la resignació á son espós per tan sensible perdua.

—Ha sigut nombrat Jutje Municipal lo conegut advocat gironí D. Joaquim Botet y Sisó. Ho celebrém.

—Lo dilluns prop passat tinguérem lo gust de saludar, durant las pocas horas que permanesqué en Girona, al eminent poeta y Mestre en Gay Saber Mossen Jacinto Verdager, que continuá sòn viatge á Barcelona ab lo tren de las 7 y mitja.

—Diumenge prop passat prengué assento en la Reyal Academia Espanyola lo Sr. Tejado, ocupant la cadira que deixá vacant la mort del Sr. Ayala. Lo discurs del nou académich arrancant dels coceptes generals del art, se dirigí á demostrar ab rasonaments á un temps sólits y brillantíssim, que la teoría total sobre la bellesa es essencialment mística ¿Y com no, si l' arquetipo real y sustancial de Bellesa, es aquell Sér perfectíssim hont se troban en tota sa plenitut las qualitats més altas de la Veritat y del Be, centro d' amor infinit y etern hont s' abisma 'l cor del just, pera gosar en ell de las inefables delicias de la benaventuransa?

Contestá al nou académich l' Exm. Sr. D. Candi Necedal meresquent unánims aplausos per sòn brillant discurs que fou una pintura de ma mestre del periodisme polítich y un cabal elogi del nou académich.

RUSSIA.—Segueix gravement amenassada la vida del Czar: en tres dias s' han descobert dos complots en San Petersburgo, del últim dels quals dona 'ls següents detalls lo *Daly News*:

Fá deu dias que la cort imperial devia anar de Gutchina á Peterhof, per lo camí de ferro de San Peterburgo y prenent en aquest punt un *yatch*; moments avans d' embarcarse la policia rebé un anónim en lo qual se l' excitava á practicar un registro en lo *yatch*, com se féu en efecte y de sas resultas s' ha posat pres á un tinent y dos subalterns del barco, per haverselshi trobat bombas explossivas, de las que s' usáren pèl assassinat d' Alexandro II. La nova d' eix complot ha produhit en l' emperador un efecte terrible, y en Peterhof se guardan las majors precaucions custodiantse 'l camí de ferro per soldats possats á 50 passos de distancia.

Lo periódich francés de Rochefort diu que

dintre pochos dias los principals membres del partit revolucionari tindrán una reunió en la qual se decidirá 'l temps que déu concedirse al Czar pera jutjarlo. Los moderats volen que no sia fins lo aniversari de son adveniment ol trono; los mes avansats diuen que res pót esperarse d' Alexandro III, lo qual sembla estar decidit á perpetuar los crims de sos antepassats.

¿Y 'ls Guberns d' Europa que fan? Quan veges la barba de ton vehi cremar..... Avuy hi són á temps demá pot sér será tart.

Butlletí religiós.

QUARANTA HORAS. Demá comensarán á la iglesia de las Caputxinas. Las horas de exposició serán: al mati de 8 á 12 y á la tarde de 5 ½ á 8 ½. Los demás dias: al mati de 8 á 11 ½ y á la de 6 ½ á 8 ½.

—Dimecres en la iglesia de S. Pere de Galligans se celebrará la festa de son Patró. Las missas comensarán á las 6. A las 10 hi haurá solemne ofici y sermó que dirá Mossen Pere Collell.

—Continúan en la iglesia de S. Lluch los exercisssis del mes del S. Cor de Jesús, comensant á las 6 del mati.

Mercat de Girona del 25 de Juny de 1881.

BLAT blancal de la Selva de 18 á 19 pessetas quarta.—Blat fort d' Ampurdá de 15'50 á 17.—Mestall de 13 á 14.—Ségol de 11 á 12.—Ordi, de 8 á 9.—Cibada de 8 á 8'50.—Bessas de 11 á 12.—Blatdemoro, de 11 á 12.—Mill de 13 á 13'50.—Fajol de 11 á 11'50.—Fabas de 12 á 13.—Llegums de 11 á 12'50.—Fasols de 18 á 19.—Ciurons de 22 á 40.—Panís de 16 á 17'50.

VINS. AMPURDÁ. *Culera, Llansá, Espolla, Rabós, Garriguella y Vilajuiga*: negre de 44 á 56 pessetas carga; Garnatxas de 70 á 80; Rancis de 75 á 80. AMPURDÁ BAIX. *Viladesens, Camallera, Vilahur, Gahusas Garrigás y Vilopriu*; Negres de 34 á 46 pessetas carga; Garnatxas de 58 á 66; Rancis de 64 á 72.

OLI: á 9 pessetas mallal.

FARINA: 1.ª classe de 17'50 á 20 pessetas quintá 2.ª classe de 14 á 17 3.ª classe de 9 á 14.

OUS de 24 á 26 quartos dotzena.

BESTIAR: *Bous* de 1'50 á 1'75 pessetas carnicera: *Xay* del pais á 2'50:

Los preus exposats son tots lliures de drets de portas.

Lo mercat d' avuy ha sigut més animat que l' anterior per trobarse casi terminats los travalls de la sega. Lo mercat de bestiar no s' ha vist avuy visitat per los compradors francesos, que desde algunas setmanas venian á fer sas compras. La cullita sembla que será mitjana.